

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 24 augusti 1914 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

I en till riksdagen den 20 juli innevarande år avlåten, till bankoutskottet remitterad proposition, nr 262, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att antaga propositionen bilagt förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

Beträffande den i ämnet förebragta utredningen anhåller utskottet att få hänvisa till propositionen.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, avser det framlagda förslaget ändring i pensionslagens bestämmelser för

dels befattningshavare vid lotsstyrelsen och lotsverket,

dels folkskoleinspektör,

dels lärare vid Chalmers tekniska institut,

dels befattningshavare vid skogshögskolan,

dels och slutligen statsgeologer vid Sveriges geologiska undersökning.

De av Kungl. Maj:t föreslagna förändringarna i gällande pensionsbestämmelser för ovanstående befattningshavare sammanhånga med Kungl. Maj:ts till innevarande riksdag avlåtna framställningar med förslag till nya stater för de verk och inrättningar, som nämnda befattningshavare tillhöra.

Utskottet har vid granskning av ifrågavarande förslag icke funnit något att erinra mot detsamma och får alltså hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande proposition, må antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

Stockholm den 24 augusti 1914.

På bankoutskottets vägnar:

I. VON STAPELMOHR.

Vid detta ärendes behandling inom utskottet hava närvarit:
av första kammaren: herrar *von Stapelmohr, Larsson, Hedenstierna, Trapp, Hallin, Gustafsson, Gelotte* och *Montgomery*, samt
av andra kammaren: herrar *Juhlin, Söderberg* i Hobborn, *Berg* i Munkfors, *Carlson* i Herrljunga, *Edbom, Westman, Borggren* och *Lindvall*.

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

Häri genom förordnas som följer:

5 §.

Rätt att komma i åtnjutande av hel pension inträder:

för manlig tjänst innehavare vid uppnådda sextiosju levnadsår och trettiofem tjänstår;

för kvinnlig tjänst innehavare vid uppnådda sextio levnadsår och trettio tjänstår;

dock att sådan rätt inträder:

a) för ämneslärarinna vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminariet, folkskoleseminarierna samt blindundervisningsanstalterna: vid femtiofem levnads- och tjugufem tjänstår;

b) för yrkesinspektris: vid sextio levnads- och tjugu tjänstår;

c) för tjänsteman, som varit anställd vid beskickning eller konsulat i Ostasien eller Brasilien minst fem år, samt för mästrelots och lots: vid sextio levnads- och trettio tjänstår;

d) för provinsialläkare: vid sextiotvå levnads- och tjugu tjänstår;

e) för *fyringenjör och verkställare vid lotsstyrelsen, befälhavare å lotsverkets ångfartyg Vega, å lotsverkets ångfartyg anställd maskinist och uppbördsman, å fyrskepp anställd fyrmästare eller reservfyrmästare, fyrvaktare och befälhavare eller reservfyrvaktare, fyrvaktare samt fyrbiträde, övermontör, stationsmästare, maskinist och montör samt sluss-, bro-, kanal- och hamnvakter vid statens vattenfallsverk, betjante vid tullverkets kust- och gränsbevakning, gymnastiklärare, de vid blindunder-*

visningsanstalterna anställda lärare ävensom beridare vid hingstdepå: vid sextiotvå levnads- och trettio tjänstår;

f) för förste provinsialläkare: vid sextiofem levnads- och tjugutres tjänstår;

g) för tjänstemän vid statens vattenfallsverk, anställda såsom överingenjör vid kanalverk och driftingenjör vid kraftverk, för yrkesinspektör, för lärare vid universiteten, karolinska mediko-kirurgiska institutet, tekniska högskolan, gymnastiska centralinstitutet, farmaceutiska institutet, tandläkarinstitutet, undervisningsanstalterna för barnmorskor, veterinärinstitutet, *Chalmers tekniska institut*, fria konsternas akademi, musikaliska akademiens konservatorium, *skogshögskolan* samt lantbruksinstitutet vid Ultuna och lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, för *folkskolinspektör*, för föreståndare och överassistenter vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet ävensom för statskonsulenter i olika grenar av lantbrukshållningen samt länsveterinärer: vid sextiofem levnads- och tjugufem tjänstår;

h) för läkare vid hospital eller asyl för sinnessjuka: vid sextiofem levnads- och trettiores tjänstår;

i) för bevakningspersonalen vid fångvårdsanstalterna, *lotskapten*, *lotslöjtnant*, *överlots*, *å fast fyr anställd fyrmästare*, *uppbördsfyrvaktare*, *fyrvaktare och fyrbiträde*, postvaktbetjante, följande till statens vattenfallsverk hörande tjänstemän, nämligen överingenjörsassistent, distriktsingenjör, kanalingenjör, kanalinspektör, driftverkmästare, instrumentmakare, reparationsmästare, förman och maskinskötare, betjante vid tullverkets lokalförvaltning, andra ämnes- och övningslärare vid statens läroverk än de under e) och g) särskilt angivna ävensom *statsgeologer*, lantbruksingenjörer och distriktslantmätare, tjänstemän och betjante vid den lokala skogsförvaltningen, distriktschefer och distriktsingenjörer i väg- och vattenbyggnadsdistrikten ävensom observatorer, geodeter, kartografer, manliga ritare och gravörer vid rikets allmänna kartverk samt aktuarie, manliga ritare och gravörer vid sjökarteverket: vid sextiofem levnads- och trettiores tjänstår;

k) för chefen för medicinalstyrelsen och chefen för lantbruksstyrelsen: vid sextiosju levnadsår och tio tjänstår såsom chef för den styrelse en var av dem tillhör;

l) för byråchefen för lantbruksärenden i lantbruksstyrelsen och lantbruksakademiens sekreterare, tillika ledamot och sekreterare i styrelsen för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet och ordförande i anstaltens nämnd: vid sextiosju levnads- och tjugufem tjänstår.

6 §.

Skyldighet att från tjänsten avgå inträder:

a) för innehavare av domarämbete vid fyllda sjuttio år eller, där han, efter att hava uppnått de i 5 § för rätt till hel pension stadgade levnads- och tjänstår, oavbrutet under sex månader på grund av sjukdom varit och fortfarande finnes vara till tjänstgöring oförmögen;

b) för annan tjänstinnehavare vid uppnående av den i 5 § stadgade levnadsålder, Konungen eller, där viss ämbetsmyndighet äger att från tjänsten avskeda, den myndighet obetaget att låta med avskedet anstå, därest och så länge tjänstinnehavaren prövas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna, dock icke i något fall längre än till fyllda sjuttio år;

c) för tjänstinnehavare, som icke uppnått den i 5 § stadgade levnadsålder, där han, efter att under fem på varandra följande år i följd av sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra, finnes vara för framtiden till tjänstgöring oförmögen;

d) för tjänstinnehavare, som träffats av olycksfall i tjänsten, där olycksfallet finnes för framtiden medföra oförmåga till tjänstgöring.

Befinnes tjänstinnehavare vara av sjukdom eller minskad arbetsförmåga urståndsatt att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina tjänst-åligganden, och har sådan tjänstinnehavare tillika antingen, där enligt 5 § rätt till hel pension inträder vid sextiosju levnadsår, uppnått en levnadsålder av minst sextiofem år, eller, där enligt samma paragraf rätt till hel pension inträder vid sextiotvå år eller fråga är om läkare vid hospital eller asyl för sinnessjuka eller förste provinsialläkare, som tillika är provinsialläkare, uppnått en levnadsålder av minst sextio år, eller, där fråga är om tjänstinnehavare vid den lokala skogsförvaltningen eller betjante vid tullverkets lokalförvaltning eller de i 5 § i) omförmälda tjänstemän vid *lotsverket*, rikets allmänna kartverk, sjökarteverket och statens vattenfallsverk, uppnått en levnadsålder av minst sextiotre år, eller ock, där fråga är om yrkesinspektris, *mästerlots eller lots*, uppnått en levnadsålder av minst femtioåtta år, äge Konungen, uppå därom av vederbörande myndighet gjord framställning, förklara sådan tjänstinnehavare skyldig att från tjänsten avgå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1915.